

5.50 1/-

CAN ANERCHIADOL

I

G. W. DUFF ASSHETON SMITH, Ysw.,

AER Y FAENOL,

AR EI DDYFODIAD I'W OED.

MESUR:—"Rodney March."

1. MAE anerch Aer y Faenol
Yn waith rhagorol gân,
Er mawr ddynuniant llwyddiant fyddo
I'w lunio iddo'n lân;
Mae'r Faenol yn mro Arfon,
Ar fron oruchel fri,
O hen sefydliad bonedd deulu,
A'r rhai'ny 'n enwog ri';
A'r un oeddynt gyda'r Penrhyn,
A'r Plas Newydd, Môn, i'w dilyn.
Aent i daith oedd dra pheryglus,
Sef i ryfel boeth arswydus,
Nes cyrhaedd i Faes Bosworth,
Yn eorth bawb yn un,
O blaid Hari Tudur Mona,
Yn fyddin llawna'u llun.
2. Ond yno syrthiodd Richard
A'i gâd o'r bron i gyd,
Ar ol hyny coroni Hari
Gan fyddin Cymry 'nghyd,
Mae'r Faenol eto'n enwog,
Hi fydd ardderchog fyth,
Ac yno'n byw o deulu rhadlon
Mae GEORGE ASSHETON SMITH,
Mae ef o hil Cefnamwlch deulu,
Ac o Lima'n uniawn hanu,
Iawn foneddion Arfon ydynt
O'r pymtheg llwyth yn Ngwynedd deuynt.
O'r rhai'ny daeth Victoria,
Ein Banon ninau'n awr,
Sy'n llywodraethu'i phobl yn gywrain
O fewn ein Brydain Fawr.

3. Mae Aer y Faenol yntau,
 O'i neiniau 'i deidiau'n dod
 O hil Gomer enwog emau,
 Fu bena' o'n blaenau'n bod;
 Ac o'r hen Brydain lwythau,
 Sylfaenwyr breiniau'n bri,
 Ac Arthur, frenin Brydain gaerog,
 Fu'n enwog gyda ni.
 A Hari saith, sef Hari Tudur,
 O Brydain eto o'r un natur,
 Ac o'r un hil daeth Aer y Faenol,
 Iawn yw dywedyd teulu tadol.
 Ei ganmol sydd yn gymwys
 Heb orphwys tra bo'm byw,
 A llwyddo bo ei oes i redeg
 Drwy deg ragluniaeth Duw.
4. Fi 'stad sydd fawr ragorol,
 O hen dreftadol dir,
 Ac iddo'n disgyn o'i hen hynaif,
 Hon saif yn Arfon sir;
 Mae ynddi fwnau coper,
 Mewn tryder mawr mae'r trâd;
 Ond mwnau'r llechi sy'n rhagori,
 Er llenwi mawr wellhad.
 A bro Llanberis ydyw'r llefydd
 Lle mae'r llechau mewn mawr gynydd,
 Er digoni Brydain diroedd
 Ac ermyru llongau'r moroedd;
 Ac felly gwaith i bobloedd
 Yn lluoedd yn mhob lle,
 Er llenwi eisiau y teyrnasoedd
 A'r 'nysoedd is y ne'.
5. Mae'n iawn i Aër y Faenol,
 Yn unol er mwynhad,
 I ymbriodi â'r Cymry gwaedol
 O'r hen frenhinol had;
 Mae pymtheg llwythi Gwynedd
 Mewn mawredd yn ein mysg,
 O'r rhai'n mae *ledis* ein palasau
 Yn meddu doniau dysg.

Dyma ddefnydd mamau enwog,
 Ac yn rhianod hil coronog;
 Addas famau i frenhinoedd,
 O ba'i eisiau, i deyrnasoedd.
 Maent oll yn *ledis* gwridog,
 Ac o ardderchog wawr—
 O'r rhai'n doed llwythau cenedlaethol
 O fewn i'r Faenol Fawr.

6. Ac hefyd Aer y Faenol
 Fo'n llwyddol er gwellhad,
 I fod yn Farchog sir Gaernarfon,
 Dros glydion bobl ein gwlad;
 Pan ddelo'r ffordd yn oleu,
 Gwnawn ninau bob yn un
 Er rhoddi'n SMITH o fewn ein Senedd,
 A'n tuedd yn gytun.
 Ac iawn y byddo'n cynddrychioli,
 Er anrhydedd i'w fawrhydi,
 Fel bo'n heisiau ninau'n haeddol
 O dan fwyniant Aer y Faenol;
 A'r Cymry fo'n rhinweddol,
 Yn unol is y nen,
 Ac Aer y Faenol mewn anrhydedd,
 Is mawredd Iesu, Amen.

OWEN WILLIAMS.

WAUNFAWR,
 Llundain y Sulgwyn, 1869.

PENILLION AR YR UN TESTYN, GAN CLWYDFARDD.

TÔN:—“*Ymdaith Gwyr Harlech.*”

Dowch, drigolion Môn ac Arfon,
 Gyda'ch gilydd o un galon
 Gywir addas wladgaryddion,
 Heddyw i gadw gwyl;
 Doed ein pendeigion hefyd
 I fwynhau y wledd ddarparwyd;
 Ymorlonweh, dowch mewn bwyd,
 Dowch mewn hyfryd hwyl.

Gwroniaid gwlad y bryniau,
 Dyrchefwch eich banerau,
 Hen Gymry glan, gwlad y gân,
 Yn ddyddan bo'ch am ddyddiau;
 Wele'r diwrnod wedi gwawrio,
 Bu dysgwyliad hir am dano,
 Bendith nefoedd fawr fo arno
 Tra bo'r byd yn bod.

Daeth ASSHETON SMITH anwylgain
 I'w hygar un-ar-hugain,
 Yn Aer i 'stat o fewn ein gwlad
 Sydd mewn mawrhad yn Mrydain:
 Gorfoleddwn, llawenychwn,
 Gwawriodd arnom enwog ddwthwn;
 Hwre filwaith heddyw floeddiwn
 Nes dadsain cylchau'r rhod.

Heddyw telir yn ein talaeth
 Gan oreugwyr wir warogaeth,
 Iddo miloedd r'ont ganmoliaeth,
 Yr odiaeth wron syw.
 Ust! mae'r dosparth gweithiol hefyd
 Oll yn wresog a llawn yspryd
 Yn mawrygu'r dydd ei ganwyd,
 A'i enwog gylchwyl wiw;
 Clywch uchel swm magnelau,
 A hoffus glych ein llanau,
 A pheraidd sain ein corau cain
 Yn dadsain ein mynyddau:
 Brysier, tanier ein coelcerthi
 Ar bob copa o'r Eryri;
 Cymru lanwer â goleuni,
 O barch a bri dilyth.

Tra'r erys tir Eryri
 A'i banau teg uchelfri,
 A thra bo gwlad hen Gymru fad
 Mewn gwir fawrhad yn oesi:
 Tra t'w'no'r haul ar grib y Wyddfa,
 Enw ASSH'TON SMITH ni phalla,
 Aer y Vaenol yn Arfonia
 Berarogla byth.